

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 092 20/99-5016
Signatura: bi2cs103

Oblastní pracoviště č. 9
Okresní pracoviště Jičín

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Eduarda Štorcha Ostroměř Školní 315, 507 52 Ostroměř
IZO:	102 190 968
Ředitel školy:	Mgr. Přemysl Vajdl
Zřizovatel:	Obec Ostroměř, T. G. Masaryka 103, 507 52 Ostroměř
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Jičín
Termín inspekce:	25. – 27. ledna 1999
Inspektor:	PaedDr. Markéta Stuchlíková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení školy do sítě vydané ŠÚ Jičín pod č.j. 1635/97 s účinností od 28. 4. 1997, zřizovací listina včetně dodatku, kladný závazný posudek orgánu hygienické služby s využitím prostor a objektů školy ze dne 8. 1. 1996, vzdělávací program školy, rozvrh hodin, seznamy žáků, Výroční zpráva o činnosti školy, třídní dokumentace, Rámcový plán činnosti ve školním roce 1998/99, Prověrka BOZP za rok 1998 ze dne 12. 10. 1998 pod č.j. 638/98.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Škola je umístěna ve starší budově (v letošním školním roce má škola 13 tříd s 241 žáky). Součástí školy je budova školní jídelny včetně prostor školní družiny (2 učebny, kabinet, šatna) a dobře udržované hřiště (běžecká trať, hřiště na fotbal, basketbal, košíkovou, na vrh koulí, skok daleký, vysoký).

Celkem je ve škole 17 učeben (z toho 13 kmenových učeben a 4 odborné učebny - učebna hudební výchovy, fyziky, informatiky, kuchyňka – využívána při dělení tříd při výuce jazyků, pro výuku rodinné výchovy).

V přízemí budovy je umístěn kabinet učitelek I. stupně, kuchyňka, sborovna, ředitelna, knihovna a sklad učebnic, dvě třídy 9. ročníku, sociální zařízení pro chlapce a dívky.

Ve I. patře se nacházejí kabinety fyziky a chemie, učebna fyziky (zároveň učebna VII. B třídy), učebna informatiky se 16 zastaralými počítači, dílna, I. a II. třída, VI. A,B, VII. A.

Ve II. patře je sociální zařízení, odborná učebna pro výuku hudební výchovy, učebna a kabinet přírodopisu (zároveň třída 8. ročníku), učebna zeměpisu (zároveň druhá učebna 8. ročníku), III., IV., V. třídy, na chodbě se buduje koutek živé přírody. Ve vedlejším křídle budovy je umístěna tělocvična (vybavená starším tělocvičným náradím a náčiním), šatny, sklad CO, kabinet TV, nářadovna, sprchy, WC dívek a chlapců.

Za několik posledních let byla ve škole provedena řada rekonstrukčních prací – např. oprava hygienického zařízení, střechy, kanalizace, topení.

Třídy jsou vybaveny starším nábytkem, jejich stěny jsou funkčně vyzdobeny, součástí výzdoby jsou i květiny. Celkově prostředí školy působí příjemným dojmem, výzdoba chodeb a společných prostor se postupně obnovuje. Prostory školy jsou udržované v pořádku a čistotě.

Odborné učebny jsou vybaveny řadou starších učebních pomůcek, které je však třeba dle možností inovovat.

Moderní učebnice jsou pro žáky I. stupně v dostatečném množství, pro žáky II. stupně jsou doplňovány v souladu s požadavky vzdělávacího programu. Didaktická technika zahrnuje vedle starší techniky i moderní přístroje – 3 televizory a videa, radiomagnetofony pro výuku jazyků, 1 CD přehrávač.

Prostorové podmínky školy, vybavení učebnicemi i učebními pomůckami je průměrné, didaktickou technikou je podprůměrné (chybí zejména kvalitní počítače, výukové programy).

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Ve vztahu k počtu žáků a ke vzdělávacímu programu má škola vyhovující prostorové podmínky (nevýhodou je umístění kmenových učeben v odborných učebnách).

Třídy jsou světlé, prostorné, jejich vybavení je standardní.

V průběhu konání inspekční návštěvy proběhla kontrola zářivkového osvětlení. Přeměřená světelná intenzita byla shledána nevyhovující v celé budově školy. Dalším problémem zejména v teplých dnech je ztížené větrání oken (stavebně chybně řešená okna na severní stěně budovy – viz. zápis z prověrky BOZP ze dne 12. 10. 1998).

Rozvrh hodin respektuje psychohygienické zásady.

Relaxační možnosti žáků o přestávkách budou rozšířeny o pobyt v koutku přírody, který se začíná budovat ve II. patře na chodbě.

Pitný režim je ve škole zajištěn i prodejem občerstvení, kde si žáci mohou koupit šťávy, ovoce, jogurty.

Sociální zařízení je na odpovídající úrovni, svojí kapacitou postačující.

Prostory školy jsou udržovány v čistotě.

Psychohygienické podmínky jsou průměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Ve škole pracuje celkem 17 pedagogických pracovníků, včetně ředitele školy. Z toho je 16 učitelů a 1 vychovatelka. Provoz školy zabezpečují 4 provozní zaměstnanci. Plnou odbornou a pedagogickou způsobilost má 14 učitelů. V letošním školním roce je vyučováno bez odborné a pedagogické způsobilosti celkem 14,3 % vyučovacích hodin (z celkového počtu 14 040 vyučovacích hodin), bez odborné způsobilosti 20,2 % hodin.

V průběhu inspekční návštěvy byly uskutečněny hospitace v předmětech český jazyk, dějepis, výtvarná výchova, občanská výchova.

Předmět český jazyk a literatura je na II. stupni vyučován učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí, na I. stupni je bez odborné a pedagogické způsobilosti vyučováno celkem 43,9 % vyučovacích hodin českého jazyka.

Dějepis je ve škole vyučován pedagogy s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Bez odborné a pedagogické způsobilosti je vyučováno na I. stupni 37,5 % hodin výtvarné výchovy, na II. stupni 60 %.

Předmět občanské výchovy je vyučován 3 učiteli bez odborné způsobilosti (75 % hodin), 25 % hodin je zajištěno vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Personální zajištění výuky předmětů český jazyk, občanská výchova i výtvarná výchova je z hlediska zabezpečení výchovně vzdělávacího programu školy průměrné, personální zajištění výuky dějepisu je nadprůměrné.

4 Plnění učebních osnov

Ve škole probíhá výuka podle učebních dokumentů těchto vzdělávacích programů:

- Základní škola – č.j. 16847/96-2 (výuka probíhá v 1. – 2. ročníku a 6. – 7. ročníku),
- Obecná škola – č.j. 12035/97-20 (výuka probíhá v 3. – 5. ročníku),
- Základní škola - upravené učební dokumenty č.j. 18730/91-20 (v 8. – 9. ročníku).

Na základě porovnání učebních plánů s rozvrhem hodin v jednotlivých ročnících a z porovnání obsahu učebních osnov hospitovaných předmětů s obsahem předložených tematických plánů a zápisů odučených hodin v třídních knihách vyplývá, že výuka probíhá v souladu s uvedenými učebními dokumenty. Do obsahu tematických plánů byly zapracovány úpravy a doplňky vzdělávacího programu Základní škola, které byly schváleny MŠMT ČR s platností od 1. 9. 1998 pod č.j. 25018/98-22.

Nabídku volitelných předmětů doplňuje řada nepovinných předmětů - přípravný zpěv, zájmová tělesná výchova (pro žáky I. stupně), hudebně pohybová výchova, individuální logopedická péče (pro žáky 4., 5., a 6. ročníku), dramatická výchova, hra na hudební nástroj, zájmová tělovýchova (pro žáky II. stupně) a 10 zájmových útvarů (logopedická péče, sborový zpěv, posilování, ruční práce, ruská konverzace, kroužek jazykovědy, kroužek českého jazyka, individuální logopedická péče, kroužek tance, florbal).

Škola věnuje pozornost žákům s vývojovými poruchami učení (registrováno 27 žáků, 2 žáci jsou slovně hodnoceni). Vyučující mají zpracovány individuální plány, podle kterých vyučují a organizují výuku těchto žáků. Jejich pokroky průběžně vyhodnocují formou jednoduchých testů. Ředitel školy sleduje informace od učitelů o cílech a pokrocích těchto žáků.

Učební osnovy předmětů český jazyk a literatura, dějepis, výtvarná výchova a občanská výchova jsou plněny spíše nadprůměrně, nabídka individuálních vzdělávacích aktivit je široká, péče o žáky s vývojovými poruchami učení je zajištěna.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Hospitace proběhly v hodinách společenskovedních předmětů a předmětů výchovného charakteru - českého jazyka a literatury, dějepisu, výtvarné výchovy, občanské výchovy (bez odborné a pedagogické způsobilosti byla vyučována 1 hodina českého jazyka ve 2. ročníku a 1 hodina výtvarné výchovy v 7. ročníku, bez odborné způsobilosti hodina občanské výchovy a hodiny výtvarné výchovy v 8. ročníku, ostatní hodiny byly vyučovány vyučujícími s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí).

Výuka hospitovaných předmětů měla tradiční styl s využitím běžných metod - výklad nového učiva, vyvozovací rozhovor, práce na tabuli a s učebnicí, společný zápis do sešitů.

Témata vyučovacích jednotek korespondovala s tematickými plány a učebními osnovami.

Projev vyučujících byl kvalitní, jejich přístup k žákům přátelský. Hodiny měly příjemnou atmosféru, žáci byli soustředění, ukáznění.

Vyučující měli snahu aktivizovat žáky, ve většině hodin poskytli žákům adekvátní objasnění učiva.

Jazykové hodiny byly zaměřeny na vybavování žáků znalostmi základních mluvnických pravidel a pojmů, v hodině literární bylo vhodně propojeno zdůraznění kontextu evropské kultury s kultivací emocí. Interpretací literárního textu byly řešeny i otázky morální, společenské.

Vyučující vedli žáky k pochopení a získávání vědomostí v různých oblastech, v hodinách českého jazyka a občanské výchovy podněcovali žáky k přemýšlení a k aktivnímu přístupu k různým otázkám.

Učitelky I. stupně častým střídáním metod přispívají k udržení zájmu a pozornosti žáků. Mají klidný, vyrovnaný, přátelský přístup k dětem. Pozitivně je dále hodnocena - funkční příprava na tabuli, průběžné hodnocení, respektování odlišného pracovního tempa jednotlivých žáků.

Řešení výtvarných úkolů a jejich náročnost je přizpůsobena schopnostem žáků a jejich možnostem, žáci pracují v hodinách s pomocí základních výtvarných i pracovních technik. Výtvarné práce žáků vyšších ročníků jsou zpracovány na základě vlastních připravených návrhů a zahrnují dekorativní tvorbu, návrhy šperků, práci s přírodninami, kresbu postavy, zátiší, plakát, barevnou parafrázi, atd. Obsah výuky zahrnuje všechny předmětové okruhy výtvarné výchovy.

Kladem všech hospitovaných hodin byl dostatek prostoru pro ověření a fixaci učiva, pozornost žáků, nenásilné mezipředmětové vztahy. V malé míře však byly v hodinách využívány aktivizační metody, pouze jedenkrát došlo k využití didaktické techniky.

Poznámky a zápisy v sešitech jsou kontrolovány.

Klasifikace ústních i písemných projevů žáků je přiměřená.

Celkově je kvalita vyučování i úroveň vzdělávání v předmětech český jazyk, dějepis, občanská a výtvarná výchova hodnocena spíše nadprůměrně.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Při utváření žákovy osobnosti jsou vytyčeny obecné požadavky, které jsou sledovány vyučujícími o přestávkách, při chování žáků v hodinách i mimoškolní činnosti.

V nižších ročnících se zdůrazňuje především utváření pravidel chování, sociálních a studijních návyků, u žáků vyšších ročníků kladou vyučující důraz na větší samostatnost a zodpovědnost. Žáci se chovali v průběhu inspekce na odpovídající úrovni.

Znalosti a dovednosti včetně komunikačních schopností, které žáci vykazovali v hospitovaných hodinách, byly na průměrné úrovni. V průběhu hodin neměli žáci potíže s pochopením základních pojmů, s řešením drobných zadání a úkolů.

Žáci jsou vedeni i ke spoluúčasti na životě školy formou třídní samosprávy.

Ve výuce jsou žáci vedeni k zodpovědnosti a toleranci s orientací na každodenní život.

Řada aktivit především sportovního charakteru přispívá ke zvyšování tělesné zdatnosti žáků, k utváření sebedisciplíny, poskytuje radost z pohybu.

K utváření osobnostních vlastností přispívají i zájmové útvary a další volitelné aktivity pořádané školou.

Škola je z hlediska rozvoje osobnosti, utváření všeobecné kulturnosti, hodnotových orientací a postojů hodnocena spíše nadprůměrně.

7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Nabídka činností a aktivit, které škola realizuje téměř každoročně je velmi široká a poskytuje žákům vyžití nejen kulturní, společenské, ale zejména sportovní i tvořivé.

Zájmové kroužky podporují iniciativu žáků a kreativitu, reflektují věkové zvláštnosti a potřeby žáků (ve škole aktivně pracuje 10 zájmových útvarů - viz. bod 4).

Velkou pozornost věnuje škola tělesným aktivitám, které rozvíjejí fyzickou zdatnost a funkční využívání pohybu žáků. Hřiště za školou je dobře připraveno pro různé sportovní disciplíny.

Škola se významnou měrou podílí např. na organizaci a zajištění sportovních okrskových kol Poháru Českého rozhlasu a atletického čtyřboje. Ve sportovních soutěžích dosahují žáci školy každým rokem výborných úspěchů.

V rámci celé školy jsou dále uskutečňovány tyto činnosti - např. sběr léčivých bylin, prezentace výtvarných prací žáků ve vitrínách obce, úklidové brigády v obci, dopisovatelská činnost do Ostroměřského zpravodaje a novin Jičínka o akcích školy, návštěvy divadelních představení Klicperova divadla v Hradci Králové.

Výchovné koncerty pro žáky, loutková představení, pořady her a soutěží, plánované exkurze (Muzeum Hořice, Praha, Kámen Ostroměř, Chlum u Hradce Králové) podporují rozvoj estetického vědomí a tvořivosti žáků.

K úspěšným akcím školy patří bezesporu vánoční akademie a akce inspirované osobností a dílem E. Štorcha.

Žáci se účastní i řady soutěží výtvarných, literárních, recitačních, dopravních, dějepisných atd., ve školních i okresních kolech dosahují dobrých výsledků.

Škola poskytuje žákům dostatek prostoru pro jejich osobní rozvoj, podporuje rozvoj kreativních schopností žáků, stimuluje jejich kulturní a tělesné zkušenosti. Tuto oblast hodnotím nadprůměrně.

ZÁVĚRY

Úkoly a cíle kladené ve výchovně vzdělávací oblasti plní škola na odpovídající úrovni. Poskytuje žákům standardní vzdělání stanovené zákonem, připravuje je pro další vzdělávání a profesí, rodinný i společenský život.

Materiálně technické a psychohygienické podmínky umožňují realizovat vzdělávací program.

Výuka hospitovaných předmětů je v souladu se vzdělávacím programem a učebními osnovami.

Zjištěná výrazná pozitiva:

- široká nabídka mimoškolních aktivit,
- podpora osobního rozvoje žáků,
- dobrá úroveň většiny hospitovaných hodin,
- kladný vztah žáků k vyučovacímu procesu.

Při inspekci nebylo zjištěno porušení obecně závazných právních předpisů.

Podmínky vytvořené pro výkon inspekce byly velmi dobré.

Doporučení:

- nadále formou hospitační činnosti sledovat úroveň výuky u vyučujících bez odborné a pedagogické způsobilosti,
- zabezpečit, aby intenzita osvětlení odpovídala požadavkům normy,
- dle možností inovovat fond učebních pomůcek a výpočetní techniku.

Podpis inspektora:

PaedDr. Markéta Stuchlíková, v. r.

V Jičíně dne 15. 2. 1999

Přílohy: ---

Inspekční zprávu jsem převzal dne 17. 2. 1999

razítko

Podpis ředitele školy

Mgr. Přemysl Vajdl, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	3. 3. 1999	092 20-2/99-5016
Školský úřad:	8. 3. 1999	092 20-1/99-5033

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
---	---	připomínky nebyly vzneseny